

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ¹

януари - февруари 2015 г.

Износ

За януари - февруари 2015 г. износът (FOB) възлиза на 3482.8 млн. евро, при 3234 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 248.8 млн. евро (7.7%).

С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)*² се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги. На основата на тяхната икономическа същност, отделни подстатии се прекласифицират от статия *Стоки* (внос и износ) в статия *Услуги* (внос и износ), и обратно.

Основните методологически промени по отношение на износа и вноса на стоки са свързани със стоките за преработка, ремонтът на инвестиционни стоки и стоките, придобивани от туристи при техните пътувания в чужбина. Съгласно досегашното *Ръководство по платежен баланс (МВФ, 1993)* и статистиката на външната търговия първите две подстатии се отчитаха в статия *Стоки* (износ и внос), а стоките, придобивани от туристи при техните пътувания в чужбина се отчитаха в статия *Услуги*. С новите методологически изисквания подстатииите свързани със стоките за преработка и ремонта на инвестиционни стоки са включени в статия *Услуги*, а подстатията относно стоките, придобивани от туристи при техните пътувания в чужбина е включена в статия *Стоки*.

Поради това няма равенство между данните за търговията със стоки (износ, внос и търговско салдо), съставяни от НСИ, и данните за износа, вноса и търговското салдо, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс.

Предвид аналитичното значение на данните за износа и вноса на стоки от статистиката на външната търговия, БНБ ще продължи практиката да поддържа съответните серии от данни и да подготвя кратък текст за динамиката на външната търговия.

По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция*³.

По начин на използване

Основен принос за нарастването на износа за януари - февруари 2015 г. на годишна база имат групите *суровини за производство на храни* (с 92.4 млн. евро, 53%), *други суровини и материали* (със 72.1 млн. евро, 22.4%) и *цветни метали* (с 60.4 млн. евро,

¹ Частта *Външна търговия на България* от материала *Платежен баланс на България* обхваща отчетен период с един месец по-кратък от този за платежния баланс. Съгласно Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, НСИ предоставя на ЕВРОСТАТ детайлни данни за изпращанията и пристиганията на стоки в рамките на ЕС (Интрастат) в срок до 70 дни след изтичането на отчетния месец (виж методологическите бележки).

² <http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bop6comp.htm>

³ Материали, които БНБ подготви във връзка с публикуването на данните, са достъпни на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg, раздел [Статистика/Методологически бележки \(ляво меню\)](#).

16.9%). Намалява износът на групите *петролни продукти* – със 113.3 млн. евро (35.6%) и *чугун, желязо и стомана* – с 20.6 млн. евро (22.3%).

По стокови групи⁴

По стокови групи най-голямо повишение на износа за януари - февруари 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) – с 55 млн. евро (18.6%), *житни растения* (Глава 10) – с 49.1 млн. евро (64.6%), *мед и изделия от мед* (Глава 74) – с 37.6 млн. евро (11.1%) и *маслодайни семена и плодове; разни видове семена* (Глава 12) – с 35.8 млн. евро (66.3%). Износът на групата *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) намалява със 78.7 млн. евро (20.5%) на годишна база.

Основни търговски партньори и региони

■ Европейски съюз

• Износът за Европейския съюз нараства на годишна база с 247.3 млн. евро (12.2%), като делът му в общия износ се увеличава от 62.8% за януари - февруари 2014 г. до 65.4% за същия период на 2015 г.

• Най-много нараства на годишна база износът за *Белгия* – с 52.5 млн. евро (52.9%), за *Кипър* – с 31.6 млн. евро (199.9%), за *Гърция* – с 28.8 млн. евро (14.3%) и за *Румъния* – с 19.3 млн. евро (8.9%). Намалява износът за *Холандия* – с 1.4 млн. евро (1.8%).

■ Държави извън Европейския съюз

• Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава на годишна база с 1.5 млн. евро (0.1%), като делът му в общия износ намалява от 37.2% за януари - февруари 2014 г. до 34.6% за същия период на 2015 г.

• Най-голям принос за нарастването на износа има този за *Турция* (ръст от 31.1 млн. евро, 10.8%) и *Китай* (с 18.4 млн. евро, 21.1%). Намалява износът за *Сингапур* (с 62.7 млн. евро, 59.9%), за *Обединени арабски емирства* (с 33.6 млн. евро, 43.6%) и за *Русия* (с 27.3 млн. евро, 35.4%) на годишна база.

■ Страни с най-голям дял в износа

• Най-голям дял в общия износ има износът за *Германия* (13.6% от общия износ, 472.3 млн. евро), за *Италия* (9.9%, 343.2 млн. евро), за *Турция* (9.2%, 320.2 млн. евро) и за *Румъния* (6.8%, 235.8 млн. евро).

---

⁴ Стоковите групи включват глави от *Комбинираната номенклатура (Евростат)*.

**Влияние на физическите обеми и цените върху изменението
на износа и вноса на избрани стокови групи¹**

(млн. евро)

	Изменение на годишна база за януари - февруари 2015 г.		
	общо	дължащо се на влиянието на фактор:	
		количество	цена
Износ			
<i>Петролни продукти</i>	-113.3	10.2	-123.5
<i>Цветни метали</i>	60.4	57.5	3.0
Внос			
<i>Суров петрол и природен газ</i>	-87.4	104.8	-192.2
<i>Цветни руди</i>	63.1	40.0	23.2

¹ По начин на използване.

Отрицателният знак (-) показва намаление на приходите от износ/разходите за внос на стоки.

Внос (CIF)

Вносът (CIF) за януари - февруари 2015 г. възлиза на 4044.7 млн. евро, при 3967.7 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение със 76.9 млн. евро (1.9%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на вноса (CIF) за януари - февруари 2015 г. на годишна база имат групите *други инвестиционни стоки* (ръст от 94.2 млн. евро, 77.1%), *руди* (с 62.7 млн. евро, 22.8%), *други суровини и материали* (с 39 млн. евро, 13.5%) и *електрически машини* (с 20.6 млн. евро, 15.3%). Намалява вносът на групите *други енергийни ресурси* (със 160.9 млн. евро, 57%) и *суров петрол и природен газ* – с 87.4 млн. евро (17.1%).

По стокови групи

Най-голямо увеличение на вноса (CIF) за януари - февруари 2015 г. на годишна база се наблюдава при *изделия от чугун, желязо или стомана* (Глава 73) – ръст от 92.2 млн. евро (140.5%), *руди, шлаки и пепели* (Глава 26) – с 62.7 млн. евро (22.8%) и *електрически машини и апарати* (Глава 85) – с 51.8 млн. евро (15.9%). Вносът намалява при групата *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) – с 249.1 млн. евро (29.9%).

Основни търговски партньори и региони⁵

▪ Европейски съюз

- Вносът от Европейския съюз нараства на годишна база с 66.2 млн. евро (3.4%), като делът му в общия внос се увеличава от 49.3% за януари - февруари 2014 г. до 50% за същия период на 2015 г.

- Най-много нараства на годишна база вносът от *Германия* – с 98.8 млн. евро (24.5%). Намалява вносът от *Италия* с 34 млн. евро (11.7%), от *Румъния* – с 13.6 млн. евро (6.1%) и от *Гърция* – с 10.9 млн. евро (6.7%).

▪ Държави извън Европейския съюз

- Вносът от държавите извън Европейския съюз се увеличава на годишна база с 10.7 млн. евро (0.5%), като делът му в общия внос се понижава от 50.7% за януари - февруари 2014 г. до 50% за същия период на 2015 г.

- Най-голям принос за ръста на вноса има този от *Китай* – увеличение със 78.4 млн. евро (30.3%) и от *Перу* – с 22.4 млн. евро (72.8%). Вносът от *Русия* намалява – с 48.3 млн. евро (9%) и от *Украйна* – с 20.3 млн. евро (27.1%).

▪ Страни с най-голям дял във вноса (CIF)

- Най-голям дял в общия внос (CIF) има вносът от *Германия* (12.4%, 501.8 млн. евро), *Русия* (12.1% от общия внос, 489.2 млн. евро), от *Китай* (8.3%, 337 млн. евро) и от *Италия* (6.3%, 255.2 млн. евро).

---

⁵ По страна на произход на стоката.